

роботодавцями. Це також сприяє кар'єрному зростанню здобувачів освіти.

Загальний рівень управління якістю підготовки конкурентоздатних фахівців у ЗП(ПТ)О в умовах застосування хаб-технологій характеризується двома оцінками (управлінський та педагогічний блок), кожна з яких сприяє самовдосконаленню та системній роботі з підвищення кваліфікації, відповідно, керівниками та педагогічними працівниками ЗП(ПТ)О у сфері застосування ними хаб-технологій, що ґрунтується на розвинутих ІТ-компетентностях.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок напрямку. Як підсумок зазначимо, що розроблена нами методика оцінювання управління якістю підготовки конкурентоздатних фахівців у ЗП(ПТ)О в умовах застосування хаб-технологій застосована з метою вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти та підготовки педагогічних працівників до проведення планового.

У результаті проведення такого оцінювання у ЗП(ПТ)О розробляються рекомендації щодо підвищення якості освітньої діяльності та створюються умови для приведення освітнього й управлінського процесів у відповідність до вимог законодавства та ліцензійних умов.

Запропонована нами методика сприяє: об'єднанню зусиль інститутів держави і громадянського суспільства в освітній сфері; висвітленню результатів спільної діяльності держави, бізнесу, громади, спрямованої на розвиток П(ПТ)О; підвищенню мотивації керівників і педагогічних працівників в оволодінні сучасними освітніми технологіями; зміцненню контролю за використанням обмежених ресурсів та їх раціоналізації.

Застосування хаб-технологій в діяльності ЗП(ПТ)О є перспективним напрямом розвитку, адже вимогою часу є створення єдиного інформаційного освітнього простору як одного з системних факторів раціонального використання ресурсів регіону, галузі господарства, держави в цілому.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Савченко В. А. Управління розвитком персоналу : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2002. 351 с.
2. Україна 2030Е — країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього : веб-сайт. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomiku/mikoyu.html/> (дата звернення: 22.11.2023).

REFERENCES

1. Savchenko, V. A. (2002). *Upravlinnia rozvytkom personalu : navch. posib.* Kyiv : KNEU, 2002. 351 s. [in Ukrainian]
2. *Ukraine 2030E — kraina z rozvynutoiu tsyfrovoiu ekonomikoiu.* Ukrainnyi instytut maibutnoho : veb-sait. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomiku/mikoyu.html/> (data zvernennia: 22.11.2023) [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

СТОЙЧИК Тетяна Іванівна — доктор педагогічних наук, заступник директора з навчально-виробничої роботи комунального закладу освіти «Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей» Дніпропетровської обласної ради»

Наукові інтереси: професійна (професійно-технічна) освіта.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

STOICHYK Tetiana Ivanivna – Doctor of Pedagogical Sciences, Deputy Director for Educational and Production Work of the Municipal Educational Institution «Kryvyi Rih Professional Mining and Technological Lyceum» of the Dnipro Regional Council».

Scientific interests: vocational education.

Стаття надійшла до редакції 05.10.2023 р.

УДК 378.124

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-211-270-275

УМАНЕЦЬ Володимир Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ПТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7237-4955>
e-mail: umkavin@gmail.com

ПОДЛІСОВСЬКИЙ Вадим Вікторович – аспірант кафедри ПТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3326-5851>
e-mail: vadim.podlisovskii@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗАСОБАМИ ІКТ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглядаються проблеми навчання студентів за освітніми програмами з використанням ІКТ у складних умовах, пов'язаних із карантинними обмеженнями, воєнним станом та дистанційним навчанням у закладах вищої освіти. Виявлено та обґрунтовано ефективність і практичність методів використання ІКТ в освітньому процесі для підвищення ефективності набуття студентами знань та їхньої трансформації в компетенції. Обґрунтовується прагнення до вкорінення в Європі інноваційних і технологічних освітніх моделей, що гарантують самореалізацію особистості в процесі навчання.

Ефективна взаємодія інноваційних елементів у всіх сферах професійного розвитку і, зокрема, використання ІКТ для підготовки майбутніх фахівців економічного профілю має велике значення. Інструменти інформаційно-комунікаційних технологій вже давно використовуються для навчання майбутніх фахівців. Використання ІКТ у навчанні з теоретичних і практичних дисциплін дає змогу об'єднати систему науково обґрунтованих дій, операцій і процедур, що несуть позитивні зміни в освітній процес і гарантують цілеспрямоване й поетапне впровадження різноманітного роду педагогічних інновацій, які модернізують і перетворюють його. Інновації в системі підготовки фахівців економічних спеціальностей до майбутньої професійної діяльності з ІТ відбуваються під впливом низки складових, одні з яких потребують структурних змін, а інші - змістовних, технічних і цифрових. Реалізація завдань, пов'язаних із підготовкою практичних фахівців роботі з інформаційними та комп'ютерними технологіями в цифрову епоху сучасної системи професійної освіти, залежить від змісту самого освітнього процесу та перспектив його розвитку.

У багатьох країнах (наприклад, у Об'єднаному Королівстві Великої Британії, Німеччині, Польщі) національна освітня політика з підготовки спеціалістів у нових цифрових форматах спрямовує інноваційний потенціал інформаційних і комп'ютерних технологій на підвищення фахового та загальнокультурного рівня населення в економічній сфері, удосконалення соціального суспільства та підтримку окремих здобувачів освіти.

Ключові слова: ІКТ, теоретична підготовка, ЗВО, компетентності, інноваційні підходи, традиційне навчання.

UMANETS Volodymyr Oleksandrovich –

candidate of pedagogical sciences,
 associate professor of the ITO department
 Vinnytsia State Pedagogical University
 named after Mykhailo Kotsyubynskyi
 ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7237-4955>
 e-mail: umkavin@gmail.com

PODLISOVSKYI Vadym Viktorovich –

graduate student of the ITO department
 Vinnytsia State Pedagogical University
 named after Mykhailo Kotsyubynskyi
 e-mail: vadim.podlisovskii@gmail.com
 ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3326-5851>

**FORMATION OF LINGUISTIC AND CULTURAL COMPETENCE USING ICT
 IN FUTURE ECONOMIC SPECIALISTS**

The article examines the problems of studying students in educational programs with the use of ICT in difficult conditions associated with quarantine restrictions, martial law and distance learning in institutions of higher education. The effectiveness and practicality of methods of using ICT in the educational process to increase the efficiency of students' acquisition of knowledge and their transformation into competence have been identified and substantiated. The desire to establish innovative and technological educational models in Europe, which guarantee the self-realization of the individual in the learning process, is substantiated.

The effective interaction of innovative elements in all areas of professional development and, in particular, the use of ICT for the training of future specialists in the economic profile is of great importance. Tools of information and communication technologies have long been used for training future specialists. The use of ICT in teaching theoretical and practical disciplines makes it possible to combine a system of scientifically based actions, operations and procedures that bring positive changes to the educational process and guarantee the purposeful and step-by-step implementation of a variety of pedagogical innovations that modernize and transform it. Innovations in the system of training specialists in economic specialties for future professional activities with IT occur under the influence of a number of components, some of which require structural changes, and others - substantive, technical and digital. The implementation of tasks related to the training of practical specialists to work with information and computer technologies in the digital era of the modern professional education system depends on the content of the educational process itself and the prospects for its development.

In many countries (for example, in the United Kingdom of Great Britain, Germany, Poland), the national educational policy for training specialists in new digital formats directs the innovative potential of information and computer technologies to increase the professional and general cultural level of the population in the economic sphere, improve social society and support of individual education seekers.

Key words: ICT, theoretical training, higher education, competences, innovative approaches, traditional education.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У сучасному глобалізованому світі, питання ефективної взаємодії всіх напрямів підвищення кваліфікації,

особливо інноваційної складової, необхідної для підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей з використанням ІКТ, є надзвичайно важливим. Засоби ІКТ давно

використовуються для підготовки майбутніх фахівців. Проте лише в останні роки з'явилися нові можливості використання ІКТ в аудиторній та позааудиторній роботі, а також у дистанційній форс-мажорній освіті в глобальних рамках. Цьому сприяла нова епоха, зокрема цифрова, яка стрімко увійшла в життя молодого покоління і зайняла час усіх студентів. Цифрова епоха дала змогу викладачам закладів вищої освіти максимально використати ІКТ як під час очного, так і під час дистанційного навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні засади використання інноваційних технологій у вищій освіті України вивчали в українській науці Т. Андрущенко, І. Ковчина, М. Панченко та ін.

Т. Андрущенко опублікувала статтю «Застосування сучасних методів навчання як інструмент підвищення якості вищої освіти в Україні». У своїй роботі науковець він підкреслює, що навчання студентів загалом повинно розглядатися в контексті модернізації змісту всієї дисципліни навчання студентів з опорою на нові інформаційні технології, взаємний досвід і загальну інтеграцію України в міжнародний освітній простір [1].

Академік В. Биков, який опікується безперервною освітньою діяльністю та розробляє теоретико-методологічні засади моделювання освітнього середовища, зазначає: «Однією з основних цілей навчання студентів є формування та розвиток професійних компетенцій» [2]. Ми цілком згодні з цим і вважаємо формування компетенцій здобувачів освіти головною метою навчальних закладів [3], а використання ІКТ розширює можливості для глибшого освоєння компетенцій і підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема, й економічних спеціальностей.

Відомий український педагог М. Корець, який активно працює в галузі технічної та технологічної підготовки студентів, у своїй роботі, присвяченій формуванню майбутніх кваліфікованих фахівців, стверджує, що «інформаційні технології (ІТ) за допомогою ІКТ можуть допомогти їм професійно освоїти будь-яку діяльність» [4]. Зазираючи в майбутнє, він також попереджає, що викладачі ЗВО, які не опанували ІКТ, не зможуть працювати з високою ефективністю і не будуть затребувані суспільством.

Низка українських вчених стверджують, що основним завданням вищих навчальних закладів є підвищення інтелектуального потенціалу української молоді шляхом модернізації навчальних дисциплін та змісту їх викладання в системі вищої освіти. Науковець І. Ковчина наголошує на необхідності обміну досвідом з викладачами з європейських країн та його тиражування у вишах країни [1, с. 32-34].

Сучасний світ, європейська дійсність та вимоги Болонської угоди вимагають підготовки

студентів з використанням ІТ технологій на базі ІКТ. Це передбачає оновлення потенціалу особистості, підготовленої ЗВО, які функціонують і розвиваються в інтересах майбутніх фахівців, метою яких є виконання професійної діяльності на високому рівні та демонстрація компетентності у власній діяльності.

Сучасний світ оновлюється з кожним роком завдяки тісному взаємозв'язку та проникненню інноваційних ІКТ-технологій у теорію, практику, методи та способи підготовки здобувачів освіти у галузі економіки. Цьому сприяє інтеграція української вищої освіти в європейський та світовий освітній простір.

На думку групи авторів на чолі з професором Олегом Спіріним, директором Інституту цифровізації НАН України, які розробляють методи впровадження нових цифрових технологій в освітній процес, незважаючи на наявні в нашій країні проблеми, цифровізація життєвих процесів триває, й інформаційні технології відіграють важливу роль у підготовці інтелектуального потенціалу громадян України [2]. Цю тезу розвивають й інші науковці та викладачі.

XXI століття знаменує собою настання цифрової ери, в якій феноменальними темпами відбуваються різноманітні події. Разом із цим ми фіксуємо й суттєві зміни в особистісному збагаченні молодих людей у XXI столітті, що має бути зрозумілим і позитивно відображеним в інноваційному процесі професійної підготовки компетентних фахівців.

Таким чином, на перший план виходить концепція «інноваційної професійної освіти студентів з використанням ІКТ». Ця концепція здатна стимулювати й надихати на розвиток творчих ідей і системного мислення як викладачів, так і студентів, розширювати їхню уяву, розвивати пізнавальні та творчі здібності, створювати ефективні напрями взаємодії та комунікації між учасниками процесу.

Міжнародна організація ЮНЕСКО чітко окреслила необхідність забезпечення освіти впродовж усього життя і, відповідно, задоволення потреби в ІКТ [7].

Провідні ЗВО країни стимулюють і заохочують різноманітні освітні теорії, методики та практики (здебільшого інноваційні) з використанням ІКТ і сприяють їхній інтеграції з такими науковими дисциплінами психологія, технології навчання тощо.

Це пов'язано з тим, що в найближчому майбутньому фахівці різних поколінь потребуватимуть високих навичок володіння ІКТ. В іншому разі без сучасних цифрових технологій фахівці будуть непотрібні.

Мета цього дослідження – проаналізувати, виявити та довести необхідність впровадження інноваційних технологій на базі ІКТ у процес

підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Теоретичне підґрунтя підготовки фахівців економічних спеціальностей, спонукає розглядати загальний процес освіти. Освіта у XXI столітті – це освіта для людини, у своїй основі вона є цифровою, розвивальною, інтерактивною, домінуючою та базується на проєвропейськи орієнтованій, відповідальній особистості. Така особистість здатна до самоосвіти та саморозвитку задля опанування сучасних інформаційних технологій, уміє критично мислити, використовувати ІКТ для опрацювання різноманітних ресурсів, застосовувати набуті знання та навички для розв'язування ефективних завдань і прагнути змінити своє життя та життя своєї країни на краще.

Важливим завданням, які поставила Європа у своїй Концепції розвитку 2020, є освіта всіх людей, а Концепція Європа 2030 підтверджує освіту людини протягом всього життя.

Сучасний світ розвивається швидкими темпами цифровізації. Щоб упоратися з цим розвитком, необхідно впроваджувати у ЗВО інноваційні технології на базі ІКТ, які сприятимуть підготовці фахівців економічних спеціальностей, які в найближчому майбутньому активно працюватимуть на світовій арені.

Сучасний стан системи впровадження інноваційних технологій, зокрема практичної підготовки фахівців економічних спеціальностей, не завжди відповідає потребам суспільства. Нині потрібне докорінне реформування їхньої професійної підготовки та зняття деяких обмежень на інноваційну діяльність.

Ці зміни відбуваються в сучасному світі в контексті глобальних міжнародних тенденцій у галузі освіти. Серед них слід відзначити масовість і довічну безперервність освіти на основі ІКТ, а також збільшення кількості варіантів дистанційної освіти, зумовлене розвитком ІКТ і впровадженням нових операційних систем. ІКТ-інновації набувають дедалі більшого значення для освіти особистості та працюючих фахівців.

Ці технології орієнтують здобувачів будь-якої спеціальності на активне опанування нових методів пізнавальної діяльності з використанням ІКТ, тому що оволодіння цифровими технологіями допомагає студентам адаптуватися до майбутньої професійної діяльності, підтримує процес інтелектуального пошуку, що відповідає індивідуальним потребам, забезпечує освітню підготовку особистості, орієнтацію та надає можливості для самореалізації.

Інноваційні технології мають забезпечити кожному здобувачеві якісну підготовку та додаткові можливості для формування компетенцій професійної діяльності за такими напрямами:

- здобуття фахової інформації, тобто основ знань про людину, природу і суспільство, економіку, що сприяють формуванню наукового образу світу особистості, становлять основу її світогляду та орієнтації при виборі майбутньої сфери практичної діяльності;

- набувати практичного досвіду спілкування, розумової, емоційної, фізичної та трудової діяльності, сприяючи тим самим формуванню основних інтелектуальних і трудових навичок і компетенцій, необхідних для повсякденної роботи, продовження освіти та самоосвіти;

- розвиток особистісного потенціалу шляхом набуття досвіду творчої діяльності, що дасть їм змогу впоратися з життям у нову цифрову епоху.

Радикальні зміни у способах формування компетентних фахівців, таких фахівці економічних спеціальностей, породжують нові пріоритети в їхній підготовці. Ідеться про оволодіння Інтернет-ресурсами, уміння оперувати базовими налаштуваннями та, своєю чергою, досвідом використання нових технологій, отримувати фахову інформацію, опрацювати її, запам'ятовувати, знаходити потрібну інформацію, формувати на її основі знання, набувати навичок, необхідних для майбутньої професії, використовувати ІКТ для роботи з фаховими матеріалами, вміння добирати професійний матеріал засобами ІКТ.

Уміння отримувати доступ до нової фахової інформації з інтернет-ресурсів спрямоване на розвиток здатності ефективно освоювати потреби цифрової епохи та, своєю чергою, нових професійних компетенцій за допомогою ІКТ. Інакше кажучи, нині перед ЗВО стоїть завдання формування у студентів – майбутніх професіоналів – за допомогою цифрових технологій усвідомлення ними своєї відповідальності за пошук, виявлення та розміщення власної інформації в безмежному просторі інтернет-ресурсів.

Характеризуючи теоретичні засади інноваційних технологій підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей, відмітимо, щл Ключовою особливістю наявної системи підготовки кадрів є співіснування двох стратегій навчання: традиційної та інноваційної.

Терміни «традиційне (нормативне) навчання» та «інноваційне навчання» запропоновані групою вчених у доповіді Римському клубу (1978), привернули увагу світової наукової громадськості до невідповідності принципів сталої та традиційної підготовки майбутніх фахівців економічним вимогам тогочасного суспільства, а відтак – і особистості спеціалістів, їхніх творчих і пізнавальних можливостей у професійній діяльності [2].

Під «інноваційним навчанням» учені розуміють процес навчання та його результати у ЗВО, що сприяють інноваційним змінам у суспільстві загалом і в культурному та

соціальному середовищі. Інновації у професійній підготовці зорієнтовані на формування у студентів академічної компетентності, що дає їм змогу справлятися з динамічними змінами в майбутній професійній діяльності, зокрема й у суспільстві, за рахунок розвитку креативності, розширення різних форм мислення та вміння співпрацювати з іншими фахівцями. Інноваційне навчання логічно включає у свою структуру інноваційні технології (ІТ) [3].

Специфічними рисами інноваційного навчання є відкритість майбутньому, здатність до прогнозування, що ґрунтується на постійній переоцінці цінностей, і готовність до конструктивної дії в нових ситуаціях.

«Інноваційні технології» в широкому розумінні – це принципово нові або вдосконалені технології, які суттєво поліпшують умови виробництва і є самостійними товарами [4].

Підкреслюємо, що європейське цифрове суспільство вимагає від фахівців актуальних знань про ІКТ у сучасному світі, гнучкості та критичності мислення, творчої та технічної ініціативи, а також високого рівня адаптивності.

Не менш важливими є вміння володіти гаджетами на базі ІКТ з різними операційними системами, високий ступінь моральності та відповідальності під час пошуку, використання й розміщення власних матеріалів в Інтернеті, внутрішня свобода від обмежень у використанні програм на базі гаджетів, цифрових технологій та інші нові якості, як-от прагнення до максимальної самореалізації через, уміння раціонально та правильними засобами досягати високих цілей під час використання ІКТ, які відповідають сучасним вимогам цифрової епохи.

Завдяки володінню викладачами ІКТ сучасна підготовка студентів-фахівців стає досить простою. За даними нашого дослідження, 100% викладачів ЗВО володіють комп'ютерною технікою та мають досить сучасне обладнання для особистого користування; 82% викладачів володіють інформацією про свої дисципліни та способи її пошуку в Інтернеті; майже 100% викладачів мають доступ до Інтернету та вміють користуватися ним в особистих цілях. Це пояснюється тим, що сучасні студенти обізнані з операційними системами, і викладачі мають бути повністю обізнані з ними та використовувати їх у своїй викладацькій діяльності.

Найчастіше викладачі використовують проектори (69%), ноутбуки (5%), планшети (21%) та ПК (76%, якщо вони є в класі), а також застосовують такі ІКТ, як Інтернет, для проведення відеолекцій, різноманітних аудіозаписів для прослуховування, презентацій, навчальних порталів для використання, онлайн-тестування пройденого матеріалу та електронних підручників. На жаль, деякі викладачі взагалі не використовують цифрові технології в навчальному процесі.

Таким чином, використання ІКТ у підготовці фахівців економічних спеціальностей дає можливість об'єднати систему науково обґрунтованих дій, операцій і процедур, що несуть позитивні зміни в освітній процес і забезпечують цілеспрямоване й поетапне впровадження різноманітного роду педагогічних інновацій, які модернізують і перетворюють його.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Подальші дослідження можуть включати практичне використання ІКТ під час проведення навчальних занять зі студентами; особливості використання цифрових технологій на семінарах для студентів економічних спеціальностей; застосування ІКТ як механізму підготовки фахівців на європейському рівні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко Т. В. Застосування сучасних методів навчання як інструмент підвищення якості вищої освіти в Україні. *Гілея: науковий вісник* : зб. наук. праць Серія : Політичні науки. 2018. Випуск 137. С. 287–289.
2. Биков В. Ю. Теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища сучасних педагогічних систем. *Інформаційні технології і засоби навчання* : зб. наук. Праць / за ред. В. Ю. Бикова, Ю. О. Жука / Інститут засобів навчання АПН України. Київ : Атіка, 2005.
3. Євроінтеграція та освіта: виклики XXI століття : збірник наукових праць кафедри політичної психології та соціально-правових технологій факультету психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / за заг. ред. Т. В. Андрущенко, І. М. Ковчиної, М. В. Панченко, С. В. Пасічніченко. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. 202 с.
4. Бойчук, В., & Уманець, В. Застосування електронних освітніх ресурсів як інноваційний чинник удосконалення підготовки майбутніх педагогів. 2019.

REFERENCES

1. Andrushchenko, T. V. (2018). Zastosuvannia suchasnykh metodiv navchannia yak instrument pidvyshchennia yakosti vyshchoi osvity v Ukraini [Application of modern teaching methods as a tool for improving the quality of higher education in Ukraine]. *Hileia: naukovyi visnyk* : zb. nauk. prats Serii : Politychni nauky. Vypusk 137. S. 287–289. [in Ukrainian]
2. Bykov, V. Yu. (2005). Teoretyko-metodolohichni zasady modelivannia navchalnoho seredovishcha suchasnykh pedahohichnykh system [Theoretical and methodological principles of modeling the educational environment of modern pedagogical systems]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia* : zb. nauk. Prats / za red. V. Yu. Bykova, Yu. O. Zhuka / Instytut zasobiv navchannia APN Ukrainy. Kyiv : Atika. [in Ukrainian]
3. Ievrointehratsiia ta osvita: vyklyky KhKhI stolittia : zbirnyk naukovykh prats kafedry politychnoi psykholohii ta sotsialno-pravovykh tekhnolohii fakultetu psykholohii Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova (2019). [European integration and education: challenges of the 21st century: a collection of scientific works of the Department of Political Psychology and Socio-legal Technologies, Faculty of Psychology, National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov] / za zah. red. T. V. Andrushchenko, I. M. Kovchynoi, M. V. Panchenko, S. V. Pasichnichenko. Kyiv: Vyd-vo NPU imeni M. P. Drahomanova, 202 s. [in Ukrainian]

4. Boichuk, V., & Umanets, V. (2019). Zastosuvannia elektronnykh osvitnikh resursiv yak innovatsiinyi chynnyk udoskonalennia pidhotovky maibutnikh pedahohiv [The use of electronic educational resources as an innovative factor in improving the training of future teachers]. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

УМАНЕЦЬ Володимир Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ІТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: лінгвокультурна компетентність майбутніх фахівців економічних спеціальностей в умовах діяльнісного підходу.

ПОДЛІСОВСЬКИЙ Вадим Вікторович – аспірант кафедри ІТО Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Наукові інтереси: професійна освіта, ІТ в професійній підготовці, ІКТ.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

UMANETS Volodymyr Oleksandrovich – candidate of pedagogical sciences, associate professor of the ІТО department Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskiy.

Scientific interests: language-cultural competence of future economic specialists in the conditions of the business approach.

PODLISOVSKYI Vadym Viktorovich – graduate student of the ІТО department Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskiy.

Scientific interests: vocational education, ІТ in vocational training, ІСТ.

Стаття надійшла до редакції 05.10.2023 р.

УДК 37.035-057.87+172.15:378.4

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-211-275-281

ОПАЧКО Магдалина Василівна –

професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0494-6883>
e-mail: magdaopachko@gmail.com

ДЕШКО Наталія Василівна –

аспірантка кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7557-1535>
e-mail: nataliia.deshko@uzhnu.edu.ua

РАЙНЧУК Вікторія Анатоліївна –

аспірантка кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0124-4798>
e-mail: viktoriia.rainchuk@uzhnu.edu.ua

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ ТЕХНОЛОГІЙ ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Компетентнісний підхід, на засадах якого розбудовується сучасна освіта України активізує до розгляду проблеми ставлень. Застосування компетентнісного підходу до патріотизму як комплексної характеристики особистості дозволяє увиразнити систему ставлень, якими може бути представлений/описаний феномен патріотизму.

Актуальність досліджуваної нами проблеми впливає із потреби створення дієвих механізмів виховання патріотизму у студентів університету, як майбутніх громадян країни.

Ефективність виховання патріотизму забезпечується комплексним впливом на особистість (емоційну, мотиваційну, когнітивну, поведінкову сфери), який може бути досягнутий через реалізацію технології виховання.

Мета дослідження полягає у розкритті сутності розробки технології виховання патріотизму студентів університету, обґрунтуванні її структурних компонентів: концептуальної, змістової, процесуальної.

Концептуальні засади технології ґрунтуються на філософії патріотизму та методології управління розвитком особистості у процесі освіти, навчання і виховання.

Змістова частина технології оперує поняттями цілі і завдання виховання; зміст матеріалу для аналізу, обговорення; індивідуальні можливості та особисте бачення, індивідуальний досвід та особиста позиція.

Процесуальна частина технології полягає у організації освітньо-виховного процесу з використанням методів і форм взаємодії студентів на різних рівнях; продукуванні активностей (з використанням сторітелінгу, патріотично орієнтованих квестів, флешмобів, участі у волонтерському русі та соціально-патріотичних проєктах); управлінні розвитком і саморозвитком особистості у виховному процесі, його діагностуванні.

Перспективи подальшого дослідження полягають у організації і проведенні пілотного експерименту на предмет визначення педагогічних умов ефективності впровадження технології виховання патріотизму студентів університету.